

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2013. december 29.
(vasárnap)

Földvári Tibor

A NÁZÁRETI

Lekció: János 1,44-52

Alapige: Máté 2,19-23

Mikor pedig Heródes meghalt, ímé az Úrnak angyala megjelenék álomban Józsefnek Egyiptomban. Mondván: Kelj fel, vedd a gyermeket és annak anyját, és eredj az Izráel földére; mert meghaltak, akik a gyermeket halálra keresik vala. Ő pedig felkelvén, magához vevé a gyermeket és annak anyját, és elméne Izráel földére. Mikor pedig hallá, hogy Júdeában Arkhelaus uralkodik, Heródesnek, az ő atyjának helyén, nem mert vala oda menni, hanem minthogy álomban meginteték, Galilea vidékeire tére. És oda jutván, lakozék Názáret nevű városban, hogy beteljesedjék, amit a próféták mondtak, hogy názáretinek fog neveztetni.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk! Imádunk téged a gyülekezet közösségében ennek az esztendőnek utolsó Úrnapján, a feltámadás emléknapján. Dicsőítünk Téged, hogy – ahogy most is – egész évben szólt a Te igéd, együtt lehetett a Te néped itt imádni, hódolni előtted. És köszönjük, hogy mindig volt szavad hozzánk. Magasztalunk azért is, Atyánk, hogy amit Filep és Nátánáel a szó legszorosabb értelmében átélhetett – láthatták a Megváltót –, mi a szó lelki értelmében, de ugyanolyan valósággal láthatjuk Őt. Köszönjük, hogy Szentlelked és igéd által élő, személyes kapcsolatunk lehet az Úr Jézussal, Teveled, Atyánk. Köszönjük a Szentháromság isteni titkát. És hálát adunk, Atyánk, azért is, hogy az elmúlt napokban pihenésünk lehetett, szabadidőnk arra, hogy olvassuk az igét, elcsendesedjünk, együtt ünnepeljük az Úr Jézus születése emlékűnnepét. De bocsásd meg, Urunk, ha vétkeztünk, akár még szentes-

te is megbántottuk egymást. Köszönjük, Urunk, hogy Jézus azért halt meg és azért támadott föl, azért jött el a Messiás, a Szabadító, hogy még a mi hamisságainktól, bűneinktől is megszabadíthass teljesen. Köszönjük, hogy ezek az igék hangzottak az ünnepi istentiszteleteken. A bűnbocsánat örömét, békességét adjad most is nekünk, Urunk. És add, Urunk, hogy a Te jelenlétedben hadd teljünk meg örömmel, békességgel. Jézus érdeméért.

Ámen.

Igehirdetés

Mivel szülőházunk a tápiószőlősi római katolikus templom mellett található, gyakorlatilag én minden nap láthattam a kereszten azt a feliratot, amit az út mentén is megfigyelhetünk utazva, amit szerintem mindannyian ismerünk is – konfirmáción mindig megtanuljuk –, az INRI feliratot, a latin fordításnak a kifejezésével: Jézus, a Názáreti, királya a zsidóknak. A názáreti Jézus a zsidók királya. És emlékszünk, hogy halálakor is valóban ez volt az Ő kivégzésének az oka, amit leíratnak több nyelven is. De ahogy az ünnepi istentiszteleteken is hallottuk – vagy ha olvastuk a Máté, Lukács evangéliumából a születéstörténeteket –, kiderült, hogy ott is ugyanezt akarta hangsúlyozni Isten Lelke. Fogantatása, születése körülményei közepette is Jézus, a Názáreti, királya a zsidóknak. Mert Jézus személyét rendkívüli személyét nem csak az ő neve – nekem is olyan áldott volt és bátorító hallani valóban minden ünnepi igehirdetésben, mert ez volt most hangsúlyos ezeken az ünnepeken –, hogy Jézus a szabadító, mi mindentől szabadított meg. Szóval nem csak Jézus neve, hanem az ő származási helye is, ahol felnőtt, Názáret. Názáreti, az ő személyét emeli ki.

Lukács evangéliumában arról ír az evangélista, hogy habár Názáretben nőtt föl, de Betlehemben született. Erre teszi jobban a hangsúlyt. Máté pedig leírja, hogy Betlehemben született, ott történt a bölcsek látogatása, sok minden, de Názáretiként ismerték meg az emberek. És a Máté leírásban a születéstörténetek utolsó mozzanata – hallottuk – tulajdonképpen ez, hogy Názáretinek fog neveztetni. Názáretinek nevezik.

Mit jelent ez a kifejezés? Mit jelent Jézus személyére vonatkozóan, és mit irántunk, bűnösök iránt, övéi iránt?

Szerintem, hogy ha a Bibliát nem olvasó embereket is megkérdeznék Jézusról, talán tudnák, hogy igen, ő a názáreti Jézus. Amikor a konfirmációi tanfolyamon az Úr Jézusról szóló üzenetet vesszük, akkor a beugratós kérdésre hogy honnan származott Jézus Egyből mindenki rávágja, hogy Názáretből. – Hol született? – Názáretben. Mert így ismer-

jük sokszor mi is első gondolatra. Persze, aztán tudatosítjuk, hogy Betlehemben.

Máté az ószövetségi ígérek beteljesedésére utalva írta le a mindenható Isten atyai gondoskodását az Ő egyszülött Fia, az Úr Jézus Krisztus születése történeténél is, és ennek részeként – nekem különösképpen hangsúlyos lett ezen az ünnepen – Józsefnek az egyszerű, csendes, hűségét, engedelmességét, és különösen is Betlehem és Názáret városára vonatkoztatva, amik ott történtek.

Királyi városban született, Betlehemben. És amikor Józsefnek Egyiptomba kellett menekülnie Nagy Heródes miatt, aki meg akarta öletni a kicsi Jézust, aztán hazajöhetett és itt vagyunk a történetnél, akkor ő, olyan természetes módon vissza akar térni minden valószínűség szerint a júdeai Betlehembe, Júdeába. Csakhogy az apja, Nagy Heródes zsarnoki, kegyetlen természetét öröklő Arkhelaosz személye miatt nem mert oda menni és ezért történt, hogy Istentől álomban intést is kapott, és Galilea vidékére tért, azon belül is – megint hadd mondjam – természetes módon, Názáretbe. Hiszen onnan indultak el, amikor a kicsi Jézus kilencedik hónapban lehetett édesanyja méhében. Názáretben volt valószínű a rokonság, valószínű ott volt a vállalkozása is, amit otthagyott, amikor menni kellett Betlehembe. Tehát természetes egyszerűséggel, józanul gondolkodva telepedett le Názáretben. Az isteni vezetés Galileára vonatkozóan jelentette ki, hogy merre menjen, József pedig engedelmeskedve az Isten vezetésének visszatért oda, ahonnan elindultak.

A bibliai kijelentés fényében azonban kiderül, hogy Józsefnek ez az egyszerű emberi cselekedete rendkívüli jelentőségű isteni üdvtörténeti tett is volt mégis. Hiszen a mindenható Atyaisten gondoskodik Jézus születéséről, és ennek eszköze József is. És itt tudjuk meg, nem volt véletlen, hogy Názáretbe ment vissza József, mert ígéret beteljesedéséről volt szó. „És odjutván lakozék Názáret nevű városban, hogy beteljesedjék, amit a próféták mondtak, hogy názáretinek fog neveztetni.”

Nem tudom, hogy akiknek van újfordítású- vagy károli magyarázatos bibliája, olvasták-e esetleg a magyarázatot is a napi csendességben, mert olvashattuk, hogy ez a kifejezés, hogy názáreti, szinonim kifejezés lehetett arra, hogy megvetett. Tehát a város neve Jézus mellett, ahonnan származott, hordozott lelki üzenetet is. És Máté az ígéret beteljesedéséről írva ezt akarja kiemelni. Ez a kifejezés ugyanis „názáretinek fog neveztetni” nem szerepel sehol szó szerint az Ószövetségben. Ősi keresztyén tradíció az Ézsaiás könyve 11. részének első versében található messiási ígéretre gondolva magyarázta ezt a beteljesedett próféciát, de fontos, hogy itt többszámiban szerepel: „amit a próféták mon-

dottak”. Ezzel is jelzi a szentíró Máté Isten Lelkétől vezetve, hogy most nem egyetlen igehelyre, hanem több prófétai kijelentésre, talán még így is mondhatnánk, hogy az Ószövetség egészéből megérthető ígéretre gondol, illetve annak beteljesedésére, a Messiásra vonatkozóan.

Názáretinek fog neveztetni. Máté idejében, Jézus korában mit jelentett a názáreti szó? Hogy aztán megérthessük, hogy az Ószövetségben ez az újszövetségi kijelentés hogyan utalhat ószövetségi ígéret beteljesedésére. Amikor ezeken gondolkoztam, az jutott eszembe, talán nem volt az véletlen, hogy János, aki utoljára írta le az evangéliumot, lehet, hogy ezért is kellett, hogy leírja az Úr Lelkétől vezetve azokat a sorokat, amiket hallottunk a Nátánáelről szóló történetben, illetve a 7. részben is, amikor Nikodémus személyével is találkozunk az evangéliumban. Arra hadd emlékeztessenek, hogy Nikodémust is számon kéri a kollegái, a nagytanács vezető emberei, hogy talán te is galileai vagy? Tudakozódjál, és lásd meg, hogy Galileából nem támad próféta. Jézus korában ugyanis – kiderül – lenézték a fővárosban lakók, a Jeruzsálemben lakók a tudós nagytanácsvezetők lenézték a Galilea vidékén lakókat. Valószínű azért is, mert ott félpogány közösség élt, igen sok pogány lakott, és emlékszünk, hogy be se tehetné lábát a pogány ember házába egy igazi izraelita, egy zsidó ember. Gondoljunk Péter történetére, hogy Isten háromszor is leereszti azt a lepedőt látomásában, hogy megértethesse Péterrel – pedig már pünkösöd után vagyunk –, hogy nyugodtan menjen el a pogány ember házába.

Galilea lenézett vidék, onnan nem támadhat próféta, akik ott laknak, azok nem olyan igazi izrealiták. Itt Jézus ellenségei, a felnőtt Jézus ellenségei mondják ezeket. Az első részben, amit hallottunk, ott viszont aki Jézus tanítványává lett – és azt hallottuk róla, hogy egy igazán izraelita, Jézus maga mondta el Nátánáelről –, ő is ezt a közgondolkodást képviseli, amikor azt mondja, hogy Názáretből származhat-e valami jó? Tehát számára Názáret, a galileai Názáret egy olyan helység, ahonnan nem jöhet jó, nem jöhet Izrael reménysége. Hogy jöhetne onnan a Messiás?! És amikor Filep mondta neki: gyere és lásd meg! Akkor értette meg, amit. Tehát egy igazi izraelita, aki hűséggel követte Istent az ószövetségi tanítás szempontjából – és Jézus ezt maga is elismeri –, még ő is ezt a közgondolkodást képviseli és ezt ki is mondja őszintén.

Nem tudom, mit válaszolnának, ha megkérdezném a testvéreket, hogy számodra van-e olyan falu, város, van-e olyan kerület Budapesten, amire úgy mondanád, hogy na, hát az... Oda semmiképpen nem költöznék, akármilyen olcsó lenne a lakás. Akár milyen olcsó lenne az albérlet. Bárhova máshova, csak oda nem! Mert hát ott kik laknak... Ma

is van ilyen közgondolkodás bizonyos vidékekre vonatkozóan. Így gondolkoznak az emberek az ott lakókról.

Ezért lehet ezt mondani a magyarázatra tekintve, hogy amikor Máté ószövetségi ígéret beteljesedéséről szól, azt mondja: názáreti, azaz akit lenéznek az emberek, akit elutasítanak, akit megvetnek. Jézus a megvetett, Jézus az elutasított, Jézus a jöttment, aki a saját hazájában is számkivetettként kell, hogy éljen. Akit nem tartanak semmire. Aki alacsony származású, akinek a származási helyét jobb titkolni. S emlékszünk, testvérek, hogy Jézus ellenségei is – sajnos a zsidó vezetők azok voltak –, ők éppen ezért nem akarták elfogadni Jézust a Messiásnak. Mert ők nem azt várták, hogy emberektől megvetett és elutasított, hanem a dicsőséges, az uralkodó, a földi király, aki a rómaiakat is helyre teszi majd, illetve kizavarja Izraelből. Hogy lehetne ő? A megvetett, a lenézett?

Nekünk, akik az Újszövetséget is ismerjük már és a 22. zsoltár, 69. zsoltár, amelyek szó szoros értelemben is, ami írtak, beteljesedtek Jézus halálakor, például, de én most az 53. részt hadd olvassam az elejéről, Ézsaiás könyvéből, az Úr szenvedő szolgájáról. Nekünk ezek az igék arról beszélnek, hogy az ószövetségi ígéretek szerint valóban megvetett, lenézett, elutasított lesz a Messiás. „Ki hitt a mi tanításunknak, és az Úr karja kinek jelentetett meg? Felnőtt, mint egy vesszőszál Ő előtt, és mint gyökér a száraz földből, nem volt néki alakja és ékessége, és néztünk reá, de nem volt ábrázata kívánatos! Útált és az emberektől elhagyott volt, fájdalom férfija és betegség ismerője! Mint aki elől orcánkat elrejtjük, útált volt; és nem gondoltunk vele.” (Ézsaiás 53,1-3) És a folytatás is fontos: „Pedig betegségeinket ő viselte, és fájdalmainkat hordozta, és mi azt hittük, hogy ostromoztatik, verettetik és kínoztatik Istentől! És ő megsebesítettett bűneinkért, megrontatott a mi vétkeinkért, békességünknek büntetése rajta van, és az ő sebeivel gyógyulánk meg.” (Ézsaiás 53,4-5)

Jézus, a názáreti, az ószövetségi ígéretek fényében a Messiáskirály, a dicsőséges király, mégis a megvetett, a lenézett, az elutasított az emberektől, az emberek részéről. Az újszövetségi kijelentés pedig – épp mivel karácsony ünnepe ilyen közel van, nagyon beszédes szerintem – bemutatja, hogy gyakorlatilag a fogantatása pillanatától fogva Jézus tényleg elutasított volt. József, amikor még nem tudta, hogy kit is vár a méhében az ő menyasszonya, Mária, nem akarta elfogadni. Amikor megtudta, akkortól elfogadta, hála az Úrnak, és így lett Jézus nevelőapja. De Heródes király, akiről most hallottunk a felolvasásból már, emlékszünk, hogy azért is öletett meg annyi kisgyermeket Betlehemben – ez ször-

nyú –, mert elutasította a zsidók királyát. Heródes gonosz volt. Kegyetlen ember. Jézus ellenségein sem kell csodálkozni.

Nekem az fájt nagyon – amikor így végiggondoltam az újszövetségi kijelentést –, amikor a János evangéliuma 1. részében az Úr Jézus származásáról is írva emlékszünk, ezt kell írnia: az övéi közé jött, de az övéi nem fogadták be. János evangéliuma 6. rész 66. verse: Jézus tanítását annyira megutálják, annyira elutasítják a tanítványai, akik követték őt, nagyon sokan, hogy onnantól fogva elfordultak Jézustól. Akkor kérdezte meg a tizenkettőtől is Jézus: ti is el akartok menni? Valami olyasmi hangzott el Jézus szájáról, amit nem voltak hajlandók elfogadni. Megvetették Jézus szavait. Elutasították. Pedig követték őt, már hónapok óta talán. A tizenkettő egyike is elárulta. Iskariótes Júdás. Az jutott eszembe, hogy milyen szörnyű lehetett azért, hogy csókkal árulta el az Úr Jézust. Milyen megvetés, lenézés, elutasítás, utálat van ebben, hogy csókkal árulom el azt, akit fogjatok el és pusztuljon.

És még halála után is Jézusról úgy beszélnek az ellenségei: a hitető. Ez is nagyon kemény, mert legalább a halála után már nem illik olyanokat mondani. Lehet, hogy előtte nagyon gonosz volt, de megtörtént a kivégzés, vége. De nem! Annyira elutasították Jézust, hogy hitetőnek bélyegzik. Beteljesedett tehát az Jézusra vonatkozóan, amiről az Ószövetség írt, és ami abban az egyszerű mozzanatban is kifejezésre jutott, hogy József Názáretben telepedett le, hogy Jézust úgy ismerjék: a Názáreti. Aminek van természetes jelentése, hogy onnan származik, ott nőtt fel, de ott van az a lelki jelentés.

Az üzenet szempontjából nagyon egyszerű – hadd emeljem ki újra, testvérek –, hallottuk, Jézus nevééről szólt az ünnepi igehirdetés: Jézus a szabadító. Most azt tegyük hozzá, hogy milyen szabadítónk van? Hogy is szabadító az Úr Jézus? A názáreti Jézus. A Messiáskirály olyan szabadító, aki megvetett, lenézett, elutasított. Így kellett szabadítónak lennie, hogy a bűnből megszabadítson. Ha Jézus nem ilyen szabadító, akkor nincs szabadulásunk mindattól, ami Istentől elválaszt, ami miatt méltók vagyunk az ítéletre, ami miatt nem lehetnénk boldog, Jézust követő tanítványok mi sem. A számkivetett, az elutasított szabadító, a názáreti Jézus hordozta el mindazt, amit el kellett.

Itt kell azt kiemelni testvérek, hogy Jézus Krisztus ott a kereszten még az Istentől is elutasított lett. A názáreti szó az emberek részéről való elutasítására utal, jelezve, milyen lesz a Messiáskirály. De a kereszten, amikor végbe viszi a váltságot, ott még az Isten is elhagyja. Hiszen akire ráteszi a bűnt, helyettünk és érettünk, az nem lehet az a Fiú, aki-ben gyönyörködik az Atya. Elutasítja az Isten, elhagyja, mert a vétke-

inket Ő hordozza. Azt, aki bűnt nem ismert, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk Őbenne.

Amikor az ünnepi istentisztelet keretében adakozásra szólítunk fel innen a szószékről – ami, ugye, a mi ajándékunk az Úrnak, amit adhatunk neki, amikor adakozunk az Úr ügyére –, szoktuk ezt az igét is hallani: „mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztus jótéteményét, hogy gazdag lévén szegénnyé lett érettetek, hogy ti az Ő szegénysége által meggazdagodjatok.” Korinthusi gyülekezetnek írja Pál. Korinthusi 2. levél 8. rész 9. verse. Egyszerű adakozásról ír ott is, hogyan lehet támogatni az Úr ügyét, tehát pénzről ír, de ennek az igének van nagyon mély lelki üzenete éppen a mostaniak fényében is: Jézus gazdag lévén szegénnyé lett. Jézus nem maradhat a dicsőséges Messiás csupán, mert akkor nem lesz megváltónk és szabadítónk. Szegénnyé lett érettetek, hogy ti az Ő szegénysége által meggazdagodjatok. Ő lett a megvetett, a lenézett, az utált, még az Istentől is elhagyatott, hogy mi lehessünk az Övéi, kegyelmet nyert bűnösök. Názáreti Jézus tehát a megvetett, elutasított, lenézett. Erről írt az Ószövetség, ez teljesedett be Jézus születésénél is már, és ezért kellett Jézusnak Názáretben felnőnie.

Mit jelent a bűnösökre, ránk nézve is, testvérek, mit jelent a bűnösökre és azokra, akik kegyelmet nyert bűnösök? Jézus, a názáreti tehát ő a lenézettek, megvetettek, elutasítottak szabadítója. A megvetettek, a lenézettek, az elutasítottak szabadítója.

Itt én három gondolatot akarok csupán említeni. Először azt kiemelve, hogy amikor az Úr Jézus vállalta mindazt, amit és elvégezte a váltást – amit gyakorlatilag fogantatása pillanatától kezdve egészen majd dicsőséges eljöveteleig be kellett teljesítenie, de ott a kereszten és felmászásával el kellett végeznie egyszer és mindenkorra –, akkor názáretiként, megvetettként nem csak a bűnt vette magára, nem csak azt az ítéletet, azt a vétkességet, ami a bűn miatt jogosan érne minket, örökre eltaszítva Istentől, örök kárhozatban. Ezt is elhordozta. De elhordozta azt is, ami a bűn rontása az életünkben. A bűn rontó hatalma, ami miatt szégyelljük magunkat, lelkiismeretünk annyiszor fáj. Nem csak a vétkünket hordozta el, hanem a bűn minden rontását is, ami miatt legtöbbször akár megtérés után is inkább titkoljuk, hogy mit tettünk, nem merjük elmondani, mert ha megtudják az emberek, mit szólnak rólunk. Akkor biztos megvetnek és lenéznek. De hogyha lelepleződik, akkor csak tetézi azt az érzést, azt a lelki terhet. Nem elég, hogy vétkeztem, pedig tudom, hogy kicsoda az Úr Jézus, elestem, már hányadszor és lelepleződött. És ezt érzékeltetik velem azok, akik. Az elutasítás, a megvetés, a lenézés – jogosan, úgy tűnik –, mert vétkeztem.

Gondoljunk Zákéusra. Ő tényleg nagyon gonosz volt, és az emberek is érzékeltették vele. Még Jézust is megszólják, hogy hogyhogy ilyen bűnös ember házába akar bemenni. Gondoljunk arra, hogy Zákéus számára milyen szabadulás lehetett. Hogy ő nem véletlenül akarja mindenét megosztani. Pedig ő korábban mindenkitől elvenni akart. Mert ő felszabadult a bűn súlyától, a vétectől, ő igazán izraelita lett. Az elveszettekből megtalált, megmentett.

Kegyelmet nyert bűnösként is nehéz néha a bűn szégyene. Testvérek, akik egyedül éltek a családban vagy a munkahelyen hívőként és valamiben hibáztok, elbuktok, egyből megjegyzik biztos, hogy pont te? Vagy: ez a hívőség? És hogy szégyelljük ilyenkor. Amikor a lator a kereszten függött, őt a társadalom is már elutasította, megvetette, átkozott halált kell neki is hálnia. Ez a lator is Jézust gyalázza először, és nem tudom, hogy hogy mondjam, mert délelőtt 9 óra körül feszítették Jézust keresztre, délben már jön a sötétség, az ítélet, tehát délelőtt 9 és 12 óra között kellett valamikor a latorban végbe mennie ennek a váltásnak, társával együtt ő is gyalázza Jézust, számon kéri, ő is ezt a dicsőséges messiást kéri számon Jézuson. Aztán megvallja azt, amit. És ez a megvetett ember kegyelmet nyert bűnös lesz.

Mi az, amit te szégyellsz? És lehet, hogy még mindig nem mertél bevallani? Vagy mi az ami miatt még mindig nem akarsz igazán elfogadni az Úr kegyelmét vagy nem mered elhinni, hogy Ő ilyen szabadító és ettől is megszabadíthat? Most, ahogy olvastuk a Mikeás könyve 7. részét, nekem olyan bátorító volt: „De én az Úrra nézek, várom az én szabadításom Istenét. Ne örülj én ellenségem, elestem ugyan, de fölkelek, mert még ha a sötétségben ülnék is, az Úr az én világosságom”. Majd a vége környékén olvastuk Istenről, az Úrról: gyönyörködik az irgalmasságban. Gyönyörködik az irgalmasságban. Szégyellem magam, mások is jelzik, hogy van miért szégyellni, de az Úr nem csak a bűntől, nem csak a vétectől, de a szégyentől is felszabadította az övéit. Az Úr Jézus szabadítása azt jelenti: a mi megvetett, lenézett, elutasított voltunkat is elhordozta. Ha Jézusra nézünk, ha Jézusra nézel velem együtt, akkor felszabadulhatunk a fájó érzésektől. Vagy ha fáj is – lehet, hogy egy életen át hordozzuk egy fájdalom terhét, látszik rajtunk, hogy milyen tékozló fiúk vagy lányok voltunk, és mindenki látja, hogy milyen bűnből szabadított meg az Úr –, de akkor is Jézusra mutathatunk, hogy ilyen nagy mélységből hozott ki. Mert Jézus a lenézettek, megvetettek szabadítója, hiszen ő názáreti. Elhordozta helyettünk és érettünk.

Nagyon kedves volt nekem a Luther filmben az, ahogyan a templomi prédikációját visszaadja a film, amikor elmondja, hogy a sátán hogy

vádolhatja, jogosan vádolhatná a vétkezőket és akik őt hallgatják ott a templomban, bátorítja őket valamire, hogy de mit mondjanak, hogy gondolkodjanak, és ott Jézusról beszél végig a filmben Luther.

A másik: amikor akár hívő emberként is – de nem hívő emberek is tapasztalják ezt, még hitben nem járók –, hogy megvetnek mások, elutasítanak, most nem a bűn miatt, a mi saját bűnünk miatt, hanem az ő hamisságuk, gonoszságuk miatt. Amikor a megvetettség, lenézettség, elutasítottság lelki terhe mások miatt keseríti meg az életet. Akár hívő emberként is. Testvérek, én most évvége közeledtével picit végiggondoltam az évet, és hát majdnem sírtam, amikor arra gondoltam, hogy milyen sokan kellett, hogy mondják – szomorú ezt mondani, hogy milyen sokan kellett, hogy mondják –, hogy el kellett válniuk. Mert elhagyták őket a férjük vagy a feleségük. Elhagyatottság. Itt nyilvánvaló az, hogy elhagytak, elutasítottak, lenéztek. Az Úr Jézus a megvetettek, elutasítottak, lenézettek szabadítója.

Vagy amikor valakivel azt érzékeltetik, hogy hát már korosodsz. Vannak, akik szeretnének már végre nyugdíjba menni – hogy aztán még többet dolgozhassanak –, de bizony vannak olyanok is, akik még szívesen dolgoznának. De mások azt mondják, jó lenne átadni a fiatalabbnak. Már látszik a korosodás, látszik a betegség, és az emberek, amikor irgalmasnak kellene lenni, épp az ellenkezője módján viselkednek: elutasítanak, megvetnek, lenéznek. És lehetne folytatni, hány fajta akár egyszerűbb, hétköznapi helyzetben, akár nagyon nehéz életkérdéseknél át kell, hogy élje valaki: elutasítják, megvetik. Olyan kedves volt nekem erre gondolni készülés közben: viszont Jézusról azt írja a Zsidókhöz írt levél 4. része 15. verse, hogy nekünk milyen Főpapunk is van: „nem olyan Főpapunk van, aki nem tudna megindulni gyarlóságainkon, hanem aki hozzánk hasonlóan mindenben megkísértetett, kivéve a bűnt”. Azaz nem esett bűnbe. Jézus, mivel Ő is megvetett, lenézett és elutasított volt, szabadítója lehet akkor is a mi életünknek, amikor nem a bűntől kell már szabadítani (ez volt az első gondolat itt), hanem amikor egy nagyon nehéz élethelyzetben, körülményben kell átélni megvetve, elutasítva, lenézve, hogy de én az Úrra nézek. És nem értem, hogy mi miért történik, hogy miért engedte meg Isten, de egyet tudok, hogy a mi Megváltónk, Szabadítónk, Megtartónk názáreti. Ezért ad megoldást.

Ez olyan kedves nekem a történetben, hogy József engedelmesen, hűségesen végzi a dolgát, tényleg olyan csendesen (minden feleségnek ilyen férjet kívánok), csendesen engedelmeskedik Istennek, és közben Isten cselekszik általa, és jelzi, hogy Jézus názáreti lesz. Isten kihozza a legnagyobb hamisságból, gonoszból is – látszik a születéstörténetekben

– a leghatalmasabb megoldást, a szabadítást. Most még nem látjuk, hogy hogy oldódik meg valami, de bízhatunk abban, hogy a megvetettek, lenézettek, elutasítottak, ha mernek bízni Jézusban, ha rábízzák az életüket, az Ő szabadítása végbe megy. Először szívben, aztán nagyon sokszor, nagyon hamar a körülményekre nézve is.

Azt viszont ki kell mondani – és ez a harmadik –, hogy Jézus a megvetettek, lenézettek, elutasítottak szabadítója, de nem a felfuvalkodottaké. Az Úr Jézus a felfuvalkodottat nem fogja megszabadítani, hiszen a felfuvalkodott elutasítja Jézust. Nem kell a kegyelem. Aki lenézi Jézust, aki megveti szavát, annak nem kell Jézus szava. Annak kellene az a Jézus, aki dicsőséges, aki mindent megold – ilyen „csoda Jézus” – de Jézus a megvetett, a lenézett, az elutasított nem. Ezért utasították el Jézust nagyon sokan akkor és ott és ma is. Testvérek, figyeljünk arra, hogy mi, amikor hallgatjuk az igét vagy olvassuk a szavát, ügyeljünk, hogy ne elutasítsuk, hanem engedjünk annak, bízunk benne.

Utolsó vasárnapon legyünk hálásak a hallott igékért. Ebben az évben is szólhatott az ige Pasaréten Adjunk hálát az Úrnak! Van, aki hallotta talán interneten keresztül, mert külföldön volt, de még ott is lehet hallani az igét. És ha engedtünk annak, adjunk hálát. Ha valamiben nem, most is hirdetem, illetve az Úr hirdeti az Ő Lelke által, a bocsánatot. Azért veszélyes elutasítani az Úr szavát, mert ha elutasítjuk, akkor nem alázattal engedelmeskedünk, hanem felfuvalkodva nagyobbak leszünk vagy nagyobbak akarunk lenni az Úrnál. Péter esete jutott eszembe. Emlékszünk, hogy Péter milyen kedves volt? – a Galatákhöz írt levélben írja ezt az eseményt Pál, hogy Péter, aki a pogány keresztyén testvéreivel együtt étkezett, mikor megérkeztek a zsidó keresztyén testvérei, Péter mint lelki vezető szeretettel föláll a pogány testvérek asztalától és nagy szeretettel fogadja a zsidó keresztyén testvéreket, és milyen nagy szeretetet él meg irántuk, hogy velük ül le az asztal mellé és együtt étkezik velük. És talán a pogány keresztyén testvérek gondolhatták, hogy milyen rendes ez a Péter: velünk is étkezett meg velük is. Csak hogy, ugye, nem erről van szó a Bibliában! Ez a látszat. Péter szíve az gonosz volt. Megvetette azt, amire Jézus megtanította már régen. Ő azért állt föl a pogány keresztyén testvérei asztalától, mert szégyellni kezdte őket egy pillanat alatt, mikor meglátta, hogy mit szólnak a zsidó keresztyén testvéreim, ha látják, hogy én pogányokkal eszem. Tudatosan nem tettem hozzá, hogy pogány keresztyénekkal, mert akkor talán eszébe jutott volna, hogy most mit teszek. De amikor a zsidó keresztyén testvérek véleményére, látszólagos vagy lehetséges véleményére gondol Péter, akkor szeretetlenül otthagyja a pogány keresztyén testvéreit és átül

amazokhoz. Pál apostol nagyon határozottan ezt számon kérte, mert az Úr Lelke vezette.

Itt egy asztalközösségben megélt engedetlenség volt Jézus szavának. Testvérek, az étkezőasztal mellett is nagyon könnyen lehet elesni. „De ne örülj, én ellenségem, elestem ugyan, de fölkelek.” De aki elutasítja Jézust, az Ő szavát, az Ő kegyelmét, az ne csodálkozzon, hogyha ama napon Jézus is elutasítja őt. Akik pedig az övéi vagyunk, és ismerjük az Úr Jézust, ügyeljünk arra, hogy szavának engedjünk, ne megvetve Őt, hanem követve.

De ha ezt tesszük – újra hadd mondjam így –, ne csodálkozzunk azon, hogyha esetleg épp emiatt utasítanak el azok, akik nem ismerik még az Úr Jézust. A Cselekedetek könyve 24. része 5. versében, amikor Pál apostolt vádolják a helytartó előtt, Félix előtt, akkor azt mondják, hogy ő többek között abban a vétekben is nagyon bűnös, hogy a názáreti szektának a vezetője. Názáreti felekezet, názáreti szektának a vezető embere. Tehát ők a názáreti kifejezést Jézusra vonatkoztatják, de az egész beszédből sugárzik, hogy nagyon megvetik azt a valakit, akiről beszélnek. Jézus maga is elmondta ezt, hogy akik őt követik, azok néha ugyanazt fogják elhordozni, amit ő is. Ha Jézus názáreti volt, megvetett, lenézett, elutasított, az övéi is lehetnek megvetettek, lenézettek, elutasítottak. A világban élve csak nem a világból való módon, és ezt nem hajlandó elfogadni a világ, amely nem ismeri el Jézust.

Csakhogy a Római levél 8. részében azt olvassuk, a 31. vers második felét egyházi címerünkben is láthatjuk: „ha az Isten velünk, kicsoda ellenünk”. Majd a folytatásban: „aki az ő tulajdon fiának nem kedvezett, hanem őt mindnyájunkért odaadta, mimódon ne ajándékozna vele együtt mindent minekünk”. És ez a „mindent minekünk” – a folytatásban kiderül – lehet szenvedés is, elutasítás. Olybá tekintenek minket, mint vágójuhokat. De a folytatásban ott van: „de mindezekben felettébb diadalmaskodunk”, mert „semmi sem szakíthat el minket Isten szerelmétől, amely van a mi Urunk Jézus Krisztusban”. Tehát lehet, hogy megvetett, lenézett és elutasított lesz Isten mai népe is, de mindezekben felettébb diadalmaskodunk, mert Jézus is ezt hordozta el és így győzött.

Isten amikor engedi az ő népe szenvedését, elutasítását, megvetett voltát, ezen keresztül is munkálkodhat a világban. Saul maga is elsősorban azért ismerhette meg az Úr Jézust, mert a damaszkuszi úton megjelent neki. Ez hatalmas kegyelem. Saul, aki elutasította Jézust, Jézus követője lett. Az üldözőből a végén üldözött lett, mert Saul nagyon jól tudta, mit tett Jézussal, illetve Jézuséival. Elutasította, üldözte a keresztyé-

neket, de a végén ő is keresztyénné lett. Saul is eszköz volt abban, hogy szenvedjenek az Úr Jézus népe, akkor és ott. És a végén ő is szenvedett, de így lett Isten eszköze.

Az igehirdetés üzenetében abban bátorít Isten bennünket, hogy Jézus úgy váltott meg minket a bűntől, kárhozattól, a bűn szégyenétől, hogy megvetett, elutasított, lenézett, azaz názáreti lett. De ezért lehetünk mi is Jézus követőiként – lehet, hogy megvetettek, lenézettek, elutasítottak, de Jézus győzelme miatt mi vagyunk – a győztesek.

Imádkozzunk!

Magasztalunk mennyei Atyánk, hogy Jézus Krisztus mindent elvégzett egyszer s mindenkorra, és köszönjük, hogy dicsőségesen uralkodik a mennyben feltámadott testben, és Szentlelked és igéd által itt van velünk. Urunk, most is imádságban is Őrá akarunk tekinteni akkor is, ha bűn szégyenétől akarunk szabadulni, akkor is, ha nehéz élethelyzetben az elutasítottság, a megvetettség lelki terhével vagyunk itt, hadd nézzünk fel Jézusra, Urunk. Valóban, segíts bízni Benne! És ha nem is értünk sok mindent, egyet tudni, ő hozzánk hasonlóan megkísértetett mindenekben. Köszönjük, Urunk, hogy az énekekben is a győzelemről énekelhettünk. Néha nem érezzük, Urunk, hogy mi lennénk a győztesek, de áldunk, hogy ez nem is érzés, hanem hit kérdése. Segíts bízni Benned így! És mint gyülekezeti közösség imádkozunk azokért, akik éppen most hordoznak nehéz terhet, akik szeretnének szabadulni megrögzött vétkeikből. Kérünk Téged arra, hogy velünk együtt merjék és tudják kimondani: ne örülj, én ellenségem!

Kérünk Téged a betegekért, a kórházban levőkért. Segítsd meg őket, Urunk, a betegágyon fekvőket! Imádkozunk, Urunk, azokért, akik a hitük miatt szenvednek akár Magyarországon vagy a világ bármely részén. Segítsd nekik hordozniuk ezt a szenvedést Jézusra néző hittel. Most is imádkozunk népünkért. Bocsásd meg, hogy a népünk annyira elutasít téged. Könyörülj rajta, hogy megtérjen Hozzád! És kérünk Téged vezetőinkért, segíts értük is hűséggel imádkozni, nem csak a választásokra készülve, hadd legyen ez természetes része a mi imaéletünknek. Kérünk, hogy adj nekik is bölcsességet, alázatot! Add, hogy értünk, népedért, népünkért dolgozhassanak! És kérünk arra, hogy hallgasd meg most a csendben elmondott imádságunkat is. Jézus nevéért.

Ámen.